

RP 78/2019 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om inkomstdatasystemet, 15 § i lagen om beskattningsförfarande och 64 § i inkomstskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om inkomstdatasystemet, lagen om beskattningsförfarande och inkomstskattelagen ändras.

Det föreslås att lagen om inkomstdatasystemet ändras så att de tidsfrister som angetts för lämnandet av uppgifter som förs in i inkomstregistret förlängs i fråga om naturaförmåner, förskott på lön och skattefria kostnadsersättningar samt prestationer av engångsnatur på högst 200 euro som betalas av registrerade föreningar. Den övergångstid som angetts för påförande av förseningsavgift förlängs med ett år så att förseningsränta i regel påförs först med anledning av försenade anmälningar av prestationer som har betalats den 1 januari 2021 eller därefter. Dessutom ses bestämmelserna om förseningsavgift över i fråga om anmälningar av naturaförmåner.

Det föreslås att lagen om beskattningsförfarande ändras så att från utomståendes skyldighet att lämna uppgifter undantas andra tävlingspriser på högst 100 euro än sådana som betalats i ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande.

Inkomstskattelagen ändras så att en naturaförmån som erhållits av arbetsgivaren betraktas som inkomst för det skatteår under vilket den skattskyldige har kunnat förfoga över den eller som inkomst för följande skatteår, för vilket naturaförmånen har anmälts som inkomst.

Syftet med ändringarna är att i enlighet med regeringsprogrammet korrigera problemen vid ibruktagandet av inkomstregistret för verksamheten för småföretagare och civilsamhällsorganisationer ska underlättas.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
1.1 Lämnande av uppgifter till inkomstregistret	4
Allmänt om inkomstdatasystemet	4
Uppgifter som ska föras in i och lämnas till inkomstregistret	4
Förfarandet för att lämna uppgifter	5
Tidsfrister för lämnandet av uppgifter	5
Praxis vid lämnandet av uppgifter om prestationer i annan form än pengar	6
Övergångstiden för påförande av förseningsavgift	7
1.2 Problem vid införandet av inkomstdatasystemet samt genomförda utvecklingsåtgärder ..	7
2 BEDÖMNING AV NULÄGET	8
2.1 Allmänt	8
2.2 Naturaförmåner	9
2.3 Förskott på lön	10
2.4 Kostnadsersättningar	10
2.5 Tävlingspriser	11
2.6 Ringa prestationer av engångsnatur inom frivilligverksamhet	11
2.7 Övergångstiden för påförande av förseningsavgift	12
3 DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	12
3.1 Lämnandet av uppgifter om naturaförmåner samt skatteåret	12
3.2 Förskott på lön	13
3.3 Kostnadsersättningar	13
3.4 Tävlingspriser	13
3.5 Prestationer av engångsnatur inom frivilligverksamhet	14
3.6 Övergångstiden för påförande av förseningsavgift	14
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	15
4.1 Konsekvenser för de uppgiftsskyldiga	15
4.2 Konsekvenser för myndigheterna och arbetspensionssektorn	15
4.3 Konsekvenser för skatteinkomsterna	16
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	16
DETALJMOTIVERING	18
1 LAGFÖRSLAG	18
1.1 Lagen om inkomstdatasystemet	18
1.2 Inkomstskattelagen	20
1.3 Lagen om beskattningsförfarande	21
2 IKRAFTTRÄDANDE	22
LAGFÖRSLAG	23
1. Lag om ändring av lagen om inkomstdatasystemet	23
2. Lag om ändring av 64 § i inkomstskattelagen	25
3. Lag om ändring av 15 § i lagen om beskattningsförfarande	26
BILAGA	27
PARALLELLEXT	27
1. Lag om ändring av lagen om inkomstdatasystemet	27

RP 78/2019 rd

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lämnande av uppgifter till inkomstregistret

Allmänt om inkomstdatasystemet

Lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) trädde i kraft den 16 januari 2018. I och med reformen övergick man till lönebetalningsspecifik lönerapportering i realtid genom att inrätta ett centraliserat inkomstregister som baserar sig på dataflöden i realtid.

Reformen genomförs stegvis så att i det första skedet intogs i lagen bestämmelser om löneinkomster och andra uppgifter som arbetsgivare lämnar. Från ingången av 2019 lämnas uppgifter centraliserat på en gång och med en anmälan till inkomstregistret, därifrån uppgifterna förmedlas till alla uppgiftsanvändare enligt deras behov.

I det andra skedet utvidgades inkomstregistret till att omfatta pensions- samt förmånsuppgifter genom de ändringar av lagen om inkomstdatasystemet och vissa andra lagar som trädde i kraft den 15 februari 2019. Övergången till det nya anmälningssystemet sker vid ingången av 2020.

Uppgifter som ska föras in i och lämnas till inkomstregistret

I fråga om prestationer som lönebetalare har betalat och förmåner i annan form än pengar som dessa har gett införs i inkomstregistret de i 6 § 2 och 3 mom. avsedda inkomstuppgifter och andra uppgifter om inkomsttagare som prestationsbetalarna är skyldiga att lämna uppgiftsanvändarna med stöd av de lagar som nämns i de momenten.

I 2 mom. nämns de uppgifter som ska föras in i fråga om prestationer som lönebetalare har betalat och förmåner i annan form än pengar som dessa har gett och som betalaren ska lämna med stöd av de bestämmelser i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016) som nämns i momentets inledande stycke. Sådana prestationer är bland annat förskott på lön, som har samband med de löner som avses i 2 mom. 1 punkten, arvoden som avses i 1 punkten och kostnadsersättningar som avses i 9 punkten. Med betalda prestationer jämföras i momentets inledande stycke också förmåner i annan form än pengar, av vilka naturaförmåner separat i 1 punkten.

I 3 mom. föreskrivs om de uppgifter som ska föras in i inkomstregistret i fråga om prestationer som lönebetalare har betalat och beträffande vilka skyldigheten att lämna uppgifter baserar sig på annan lagstiftning än beskattningslagstiftningen. I 5 och 6 mom. föreskrivs om uppgifter om prestationer som förmånsbetalare har betalat.

I 7 § föreskrivs om uppgifter som har samband med arbetsavtalsförhållanden och andra anställnings- och uppdragsförhållanden och som kompletterar uppgifterna enligt 6 § 2 och 3 mom. och i 8 § om identifierings- och kontaktuppgifter som gäller inkomsttagaren och prestationsbetalaren.

I 9 § föreskrivs om andra uppgifter som förs in i inkomstdatasystemet, bland annat de uppgifter som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (662/2009) när det gäller finska medborgare och i Finland bosatta utlänningar och som förs in för att säkerställa att de uppgifter som avses i 1 mom. är riktiga.

Förfarandet för att lämna uppgifter

De uppgifter som förs in i inkomstregistret ska med stöd av 10 § lämnas till Inkomstregisterenheten. Det är obligatoriskt att lämna de uppgifter som föreskrivs i 6 och 8 § och frivillig att lämna de uppgifter som föreskrivs i 7 §.

Uppgifterna ska med stöd av 11 § lämnas på elektronisk väg, men av särskilda skäl kan en lönebetalare lämna de uppgifter som avses i 6 och 8 § på annat sätt än på elektronisk väg på en av Inkomstregisterenheten fastställd blankett. Som särskilda skäl kan betraktas till exempel att det på grund av ett tekniskt hinder är omöjligt för enskild, ett dödsbo, en tillfällig arbetsgivare eller utlänning att lämna uppgifterna på elektronisk väg.

Prestationsbetalare kan använda olika metoder för att lämna uppgifter på elektronisk väg. Uppgifterna kan för det första förmedlas till inkomstregistret via det tekniska gränssnittet, varvid uppgifterna förmedlas automatiskt och i realtid från arbetsgivarens löneadministrations datasystem till inkomstregistret utan några andra åtgärder. Med hjälp av inkomstregistrets e-tjänst kan uppgifter lämnas genom att använda antingen laddningstjänsten, varvid löneprogrammet bildar den fil som behövs för anmälan till inkomstregistret och som man laddar upp särskilt i inkomstregistret, eller webblanketten, varvid uppgifter matas in manuellt i e-tjänsten via ett elektroniskt användargränssnitt.

Uppgifter som lämnas på pappersblanketter överförs till inkomstregistret i elektronisk form genast efter att blanketten mottagits.

Tidsfrister för lämnandet av uppgifter

De uppgifter som förs in i inkomstregistret ska lämnas till Inkomstregisterenheten inom de tidsfrister som föreskrivs i 12 §. Enligt huvudregeln i 1 mom. ska de uppgifter som avses i 6 och 8 § lämnas senast den femte kalenderdagen efter betalningsdagen. Av de prestationer som behandlas nedan omfattas förskott på lön, tävlingspriser, ringa prestationer av engångsnatur och kostnadsersättningar av tidsfristen enligt huvudregeln.

Enligt 2 mom. kan dock fysiska personer och dödsbon som inte har antecknats i det arbetsgivarregister som avses i 31 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) lämna uppgifterna månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsmånaden.

Enligt 3 mom. ska uppgifter om förmåner och prestationer i annan form än pengar lämnas månatligen senast den femte dagen i den följande kalendermånaden, om det inte samtidigt betalas någon penningprestation till inkomsttagaren.

I 4—10 mom. föreskrivs om särskilda tidsfrister för bland annat försäkringslön, grundlösa förmåner samt vissa enstaka uppgifter som avses i 6 § 2 och 4 mom. Den tidsfrist på fem kalenderdagar som har angetts för fullgörande av skyldigheten att lämna uppgifter beräknas inte från betalningsdagen utan från de tidpunkter som anges i 12 § 4 – 10 mom.

Enligt 11 mom. är tidsfristen för lämnande av uppgifter när de lämnas på en blankett åtta kalenderdagar i stället för fem kalenderdagar.

RP 78/2019 rd

Praxis vid lämnandet av uppgifter om prestationer i annan form än pengar

De prestationer och förmåner i annan form än pengar som omfattas av inkomstregistret är skattepliktig förvärvsinkomst. När en sådan förmån utgör vederlag som arbetsgivaren betalar löntagaren för utfört arbete används i allmänhet uttrycket naturaförmån för prestationen i inkomstskattelagstiftningen. Vanliga sådana förmåner är kost-, telefon-, bil- eller bostadsförmån eller personalbiljettförmån. Löntagaren har fortlöpande tillgång till dessa förmåner och förskotts innehållning på dem verkställs betalningsmånadsvis genom att prestationen läggs till det belopp som betalas i pengar. En naturaförmån kan också vara av engångsnatur eller tillfälligt, och då iakttas ett avvikande förskotts innehållningsförfarande.

Enligt lagen om förskottsuppbörd verkställs förskotts innehållning inte så att dess belopp är större än det penningbelopp som ska betalas. Om lönen betalas enbart i form av naturaförmåner, ska naturaförmånerna beaktas vid verkställandet av förskotts innehållning på penninglön som betalas senare samma år.

Oberoende av förskotts innehållning ska uppgifter om naturaförmåner och andra prestationer samt förmåner i annan form än pengar enligt 6 § i lagen om inkomstdatasystemet lämnas till inkomstregistret. Enligt huvudregeln i 12 § 1 mom. ska uppgifter om de betalda prestationerna lämnas senast den femte kalenderdagen efter betalningsdagen.

Med betalningsdag avses enligt 3 § 5 punkten den dag då prestationen finns tillgänglig för inkomsttagaren. I sak finns en naturaförmån som inkomsttagaren har fortlöpande tillgång till tillgänglig för inkomsttagaren respektive dag som inkomsttagaren åtnjuter förmånen. Enligt Inkomstregisterens anvisningar kan uppgifter om naturaförmåner ändå lämnas i samband med den anmälan som gäller penninglönen inom den tidsfrist som anges i 12 § 1 mom., och då anses naturaförmånens betalningsdag vara densamma som penninglönens betalningsdag. Om lönen betalas i tvåveckorsperioder rekommenderas att uppgifter om naturaförmånen lämnas bara en gång i månaden.

Om en arbetstagare ges enbart en naturaförmån utan att samtidigt betalas någon penningprestation, ska uppgifter om förmånsbeloppet med stöd av 12 § 3 mom. lämnas månatligen senast den femte dagen i den följande kalendermånaden. Som betalningsdag ska enligt anvisningarna anges någon dag, till exempel den sista i månaden, i den månad då förmånen har funnits tillgänglig för inkomsttagaren.

Enligt anvisningarna ska en separat anmälan enligt 12 § 3 mom. om de naturaförmåner som funnits tillgängliga för inkomsttagaren under kalendermånaden också lämnas när även penninglön betalas för kalendermånaden i fråga, men betalningsdagen inte infaller samma kalendermånad, till exempel när lönen för december betalas i början av januari.

En separat anmälan behövs i dessa situationer för att inkomstbeskattningen, som baserar sig på årsinkomsterna, ska kunna verkställas korrekt, vilket förutsätter att inkomsterna hänförs till rätta skatteår. Enligt den allmänna bestämmelsen om periodisering av inkomster i 110 § i inkomstskattelagen (1535/1992) anses en inkomst hänföra sig till det skatteår under vilket den har lyfts eller antecknats på den skattskyldiges konto eller under vilket den skattskyldige annars har kunnat förfoga över den. Inkomsttagaren har kunnat förfoga över naturaförmånen i december, varvid det med stöd av den nämnda lagbestämmelsen är fråga om skattepliktig inkomst för det året. Lön som betalats i januari följande år är åter inkomst för detta skatteår. En separat anmälan behövs för att inkomsterna ska kunna hänföras till rätta skatteår.

Övergångstiden för påförande av förseningsavgift

Enligt 22 § 1 mom. i lagen om inkomstdatasystemet påför Skatteförvaltningen prestationsbetalaren en förseningsavgift som bestäms på grunder enligt 23 §, om i 6 eller 8 § avsedda uppgifter som hänför sig till dem om prestationer som betalats under en kalendermånad lämnas senare än den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen.

Enligt 2 mom. ska prestationsbetalaren innan förseningsavgift påförs, om det inte är uppenbart onödigt, ges tillfälle att lämna utredning. Om förseningsavgiften är högst 200 euro, ska tillfälle att lämna utredning ges endast om det är behövligt av särskilda skäl.

Enligt 3 mom. påförs förseningsavgift inte, om inlämningen av anmälan fördröjts av skäl som inte beror på prestationsbetalaren eller om det finns ett giltigt skäl eller något annat särskilt skäl för försummelsen. Som ett i lagbestämmelsen avsett skäl för försummelse som inte beror på betalaren ska betraktas åtminstone en störning i det allmänna datanätet eller i inkomstregistrets e-tjänst.

I 25 § 7 mom., som gäller lagens ikraftträdande, föreskrivs om en övergångstid för förseningsavgift. Förseningsavgift ska påföras med anledning av försenade anmälningar av prestationer som har betalats, förmåner som har getts eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2020 endast om försummelsen tyder på uppenbar ligkiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret. Bakgrunden till övergångstiden är att ibrukttagandet av inkomstregistret innebar avsevärda förändringar i prestationsbetalarnas anmälningsförfaranden. I initialskedet kan det därför förekomma olika oavsiktliga fel och brister i anmälningarnas innehåll och missförstånd kring när anmälningar ska lämnas in. Det har inte ansetts vara rimligt att påföra påföljdsavgifter för oavsiktliga fel och dröjsmål som inträffar medan förfarandena tas i bruk.

Fram till oktober 2019 har Skatteförvaltningen inte påfört några förseningsavgifter på den grunden att en försummelse tyder på uppenbar ligkiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

1.2 Problem vid införandet av inkomstdatasystemet samt genomförda utvecklingsåtgärder

Genomförandet av stora systemförändringar är ofta förenat med olika friktionsfaktorer av varierande grad, och sådana kunde väntas uppstå även vid införandet av inkomstregistret. Problemens omfattning har dock kommit som en överraskning. Orsakerna till problemen i samband med införandet ligger bland annat i inkomstdatasystemets tekniska funktionsduglighet och användbarhet, rådgivningsresurserna, anvisningarnas tydlighet, lönebetalarnas och ekonomiförvaltningens resurser och redskap, men också i lagstiftningen.

Dessa problem har föranlett en skrivning i regeringsprogrammet, enligt vilken problem vid ibrukttagandet av inkomstregistret ska utredas och korrigeras för att verksamheten för småföretagare och civilsamhällsorganisationer ska underlättas.

De problem som i det inledande skedet framkommit vid lämnandet av uppgifter har redan minskat betydligt enbart av den orsaken att arbetsgivarna och bokföringsbyråerna har vant sig vid och lärt sig de nya förfarandena och löneadministrationens datasystem har kunnat göras kompatibla med de elektroniska anmälningsförfarandena.

De brister som anmälarna har upplevt har hänfört sig till bland annat felmeddelandena till inkomstregistrets användare, rättelse av uppgifter och anvisningarna om detta, inkomstregistrets sammandragsrapporter samt i det inledande skedet också till den långsamma mottagningen av uppgifter som berott på inkomstdatasystemets prestanda. Missförhållanden som orsakats av lagstiftningen är åter tidsfristerna för anmälan, som i vissa fall upplevts som onödigt snäva, samt vissa problem med periodiseringen av prestationer med avseende på anmälningstiden på fem dagar som beror på skattelagstiftningen.

Inom Inkomstregisterenheten och den övriga Skatteförvaltningen har flertalet utvecklingsåtgärder genomförts för att förbättra inkomstdatasystemets användbarhet och göra det lättare för prestationsbetalarna att fullgöra sin uppgiftsskyldighet. Genom åtgärderna har man redan i väsentlig mån kunnat avhjälpa de problem som förekom i det inledande skedet och utvecklingsarbetet fortsätter i samarbete med aktörer som företräder prestationsbetalarna samt med den som använder uppgifterna i inkomstregistret

2 Bedömning av nuläget

2.1 Allmänt

En del av de problem som införandet av inkomstregistret har orsakat de uppgiftsskyldiga är av sådan art att det inte är möjligt att undanröja eller lindra dem utan lagstiftningsåtgärder. Skyldigheten att lämna betalningsspecifika uppgifter inom fem dagar efter betalningen har upplevts orsaka en orimlig administrativ börda framför allt i fråga om olika prestationer av ringa betydelse som betalats inom frivilligverksamhet. Till detta bidrar i synnerhet det faktum att verksamheten ofta har mycket begränsade resurser samt att uppgifterna till stor del sköts på frivillig basis eller som hobby mot en formell ersättning. Dessutom har det överlag upplevts som problematiskt att till exempel skattefria kostnadsersättningar som betalats till inkomsttagaren ska anmälas inom den allmänna tidsfristen på fem dagar liksom skyldigheten att lämna in separat anmälan till inkomstregistret om förskott på lön som avses i arbetsavtalslagen (55/2001) eller varje prestation som företagaren tagit ut under samma månad.

De svårigheter som hänför sig till förfarandet för att lämna uppgifter orsakar också olägenheter för uppgifts användarnas verksamhet, om svårigheterna leder till att felaktiga uppgifter anmäls som måste rättas i efterhand.

I samband med beredningen av reformprojektet har man inom de olika delprojekten i stor utsträckning behandlat inkomstregistrets datainnehåll och tidsfristerna för anmälan i syfte att samordna uppgifts användarnas behov i anslutning till datainnehåll och uppgifter i realtid och å andra sidan arbetsgivarföretagens behov av att begränsa den administrativa börda som reformen orsakar. Det har inte i alla avseenden fästs tillräcklig uppmärksamhet vid frivilligorganisationernas växande administrativa börda. Detsamma gäller också vissa andra specialsituationer som är förknippade med särdrag som trots det omfattande samarbetet inte framkom tillräckligt i samband med beredningen av inkomstregistret och lagen om inkomstdatasystemet.

Det finns ingen orsak att avstå från de grundläggande målen för reformen, till vilka hör realtidsmålet, som sådana, men erfarenheterna från början av året samt prestationsbetalarnas respons har gett anledning att omvärdera vad som är ändamålsenliga tidsfrister för lämnandet av vissa uppgifter. Vid denna avvägning är det centrala den administrativa börda som i nuläget orsakas prestationsbetalarna i förhållande till uppgifts användarnas behov av aktuella inkomstuppgifter och att hitta en rimlig balans mellan dessa delvis divergerande intressen. Det är nödvändigt att försöka underlätta sådana situationer som prestationsbetalarna har upplevt som problematiska

utan att ändå i högre grad undergräva inkomstregistrets centrala mål som källa för inkomstuppgifter i realtid.

Största delen av anmälningarna till inkomstregistret kommer redan nu på elektronisk väg direkt från prestationsbetalarnas lönesystem. Det är eftersträvänsvärt att vidareutveckla arbetsgivarnas lönesystem och inkomstregisteranmälningar så att de i så stor utsträckning som möjligt baserar sig på automation och gränssnitt mellan systemen. Å andra sidan är de mindre prestationsbetalarnas möjligheter till direkt aktuell inkomstregisteranmälan från lönesystemen dock så pass begränsade att det är motiverat att förlänga anmälningstiderna för att minska den administrativa bördan.

2.2 Naturaförmåner

Skyldigheten att för varje kalender lämna in en separat anmälan om naturaförmåner, om den lön som influtit för månaden i fråga inte betalas under samma månad, har upplevts som en av de största svårigheterna i anslutning till förfarandet för att lämna uppgifter.

Tidigare har man i praktiken kunnat gå till väga så att när penninglönen för en viss kalendermånad betalas först följande månad har också en naturaförmån för samma period behandlats i samma sammanhang vid löneräkningen. Då har också den förskottsinnehållning som orsakas av naturaförmånen verkställts på penninglönen. Vid löneräkningen har dessa saker behandlats som en enda helhet vid lönebetalningen under den månad som följer på kalendermånaden. Enligt den gällande lagstiftningen ska det dock göras en från betalningen av penninglönen separat anmälan om naturaförmånen till inkomstregistret för den månad då arbetstagaren har kunnat förfoga över den. Skyldigheten att lämna en anmälan om naturaförmånen separat från anmälan om penninglönen för samma period ökar avsevärt den administrativa börda som anmälningarna orsakar.

Dessutom har man märkt att förfarandet avsevärt komplicerar korrigeringen av uppgifter ur prestationsbetalarnas synvinkel, eftersom uppgifter som följer av senare korrigeringar i löneräkningen måste delas upp på två olika anmälningar och hänföras till två olika månader.

Trots att kravet på en separat anmälan för beskattningen i de nämnda situationerna är en legitim grund för att inkomsten ska kunna hänföras till rätt skatteår, råder det inte fullständig balans mellan det administrativa besvär som detta orsakar och nyttan av förfarandet.

De svårigheter som det nuvarande förfarandet orsakar företagens löneadministration och bokföringsbyråerna samt uppgiftsanvändarna återkommer månatligen, medan saken är av betydelse för beskattningen bara vid årsskiftet.

Om en separat anmälan om förmåner i annan form än pengar inte skulle lämnas i de aktuella situationerna, utan uppgifterna skulle lämnas i samband med anmälan om lönebetalningen för samma månad som sker i januari, skulle förmånerna i strid med 110 § i inkomstskattelagen beskattas det år då lönen betalas i stället för det år då förmånen influtit. Det bör emellertid påpekas att i praktiken har detta ändå veterligen varit vanligt redan innan inkomstregistret infördes, eftersom arbetsgivarna ofta har anmält naturaförmåner som inkomst under betalningsmånaden för lön som influtit för samma månad, och det faktum att förmånen hänförts till fel skatteår har inte heller rättats i årsanmälan.

2.3 Förskott på lön

Enligt 13 § i arbetsavtalslagen ska lönen betalas den sista dagen av lönebetalningsperioden, som anges i lagbestämmelsen, om inte något annat avtalas. Lönen kan också betalas i förskott. I arbetsavtalslagen och lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) används uttrycket förskott på lön. I lagen om sjöarbetsavtal föreskrivs om arbetstagarens rätt att medan fartyget ligger i hamn som förskott på lön få ett belopp som motsvarar den lön som vid den tidpunkten är obetald.

Skyldigheten att i enlighet med huvudregeln i 12 § 1 mom. lämna uppgifter om betalda prestationer senast den femte kalenderdagen efter betalningsdagen gäller också lön som betalats i förskott.

Det har tidigare varit tämligen vanligt med förskott på lön just inom sjöarbete och till exempel i byggnadsbranschen. Betalningen av förskott har minskat avsevärt efter det att 16 § i arbetsavtalslagen ändrades genom den lag som trädde i kraft den 1 juli 2013 så att lönen ska betalas in på arbetstagarens bankkonto. Syftet var att bekämpa grå ekonomi genom att minska användningen av kontanter vid löneutbetalning. Enligt bestämmelsen får lönen betalas kontant endast av tvingande skäl. I motiveringen till lagen (RP 24/2013 rd) nämns som en sådan situation att det av skäl som inte beror på arbetsgivaren kan vara omöjligt att betala lönen in på arbetstagarens bankkonto så att arbetstagaren kan ta ut den vid utgången av lönebetalningsperioden eller inom avtalad tid. En sådan situation uppstår oftast då arbetsavtalet hävs med omedelbar rättsverkan eller då arbetstagaren inte har något bankkonto eller arbetsgivaren inte har kännedom om bankkontot. Kontant betalning kan också komma i fråga när mycket korta anställningsförhållanden, som varat en dag eller några timmar, upphör, om annat betalningssätt skulle leda till att betalningen fördröjs och resultera i påföljder för fördröjd betalning.

Enligt lagen om sjöarbetsavtal ska lönen betalas till arbetstagaren kontant eller till det penninginstitut som arbetstagaren angett, om arbetstagaren så önskar.

Möjligheten att betala förskott på lön har fortfarande, beroende på bransch, en viss betydelse för även andra arbetstagare än sjöfarare. Arbetsgivarens beredskap att betala förskott på lön kan främja arbetstillfredsställelsen och således ligga i företagets intresse.

Till följd av införandet av inkomstregistret har den betalningsspecifika anmälningsskyldigheten för förskott på lön ansetts öka den administrativa bördan särskilt i sådana små företag där förskott på lön inte handläggs i företagets eller bokföringsbyråns datasystem för löneadministrationen så att uppgifter om dem skulle förmedlas automatiskt via det tekniska gränssnittet till inkomstregistret på samma sätt som andra löner.

Den ökade administrativa bördan har minskat användningen av förskott på lön som en del av företagets personalpolitik, trots att införandet annars kunde vara till fördel för båda parterna. Situationen har upplevts som problematisk även för sådana ägarföretagare i små företag som lyfter sin penninglön ur bolaget enligt behov och bolagets betalningsförmåga under månadslopp. Den utvecklingsmetod som föreslagits i första hand är att uppgifter om förskott på lön kunde lämnas i samband med uppgifterna om den egentliga lönebetalningen.

2.4 Kostnadsersättningar

Uppgifter om kostnadsersättningar som förs in i inkomstregistret med stöd av 6 § 2 mom. 9 punkten i lagen om inkomstdatasystemet behövs för att verkställa beskattningen och för skattekontrollen. Bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter om kostnadsersättningar finns i

15 § i lagen om beskattningsförfarande. De uppgifter som förs in i inkomstregistret anges närmare i bilagan till Inkomstregistrets beslut om de uppgifter som ska föras in i inkomstregistret VH/2761/00.01.00/2018, som meddelats med stöd av 4 § 1 mom. i lagen om inkomstdatasystemet. Uppgifterna ska alltid lämnas när prestationen är skattepliktig. Uppgifter om skattefria kostnadsersättningar lämnas bara om det är fråga om dagtraktamente, måltidsersättning, kilometerersättning eller någon annan skattefri ersättning som nämns i beslutet.

Största delen av de kostnadsersättningar om vilka uppgifter ska lämnas till inkomstregistret är skattefria och uppgifterna om dem används i huvudsak för skattekontrollens behov. Den tidsfrist på fem dagar från betalningstidpunkten som enligt huvudregeln i 12 § 1 mom. angetts för lämnandet av uppgifterna bör med tanke på detta betraktas som onödigt kort för skattefria kostnadsersättningar i förhållande till det besvär som orsakas de anmälningsskyldiga.

2.5 Tävlingspriser

Ändringen av förfarandet och rytmen för lämnandet av uppgifter om tävlingspriser har upplevts orsaka en betydande extra administrativ börda för idrottsföreningar och olika typer av hobbyverksamhet jämfört med den tidigare situationen.

För 2018 skulle uppgifter om tävlingspriser fortfarande lämnas med årsanmälan och uppgiftsskyldigheten var begränsad genom Skatteförvaltningens beslut om en allmän skyldighet att lämna uppgifter (857/2017) så att den inte gällde priser i tävlingar som betalats av andra än hushåll, om prestationsbeloppet uppgick till minst 100 euro per kalenderår. Eurogränsen gällde det sammanlagda årsbeloppet av priser som samma betalare betalat till samma mottagare. Befrielsen från uppgiftsskyldigheten gällde inte bland annat priser till idrottsmän.

Genom Skatteförvaltningens beslut om befrielse från skyldighet att verkställa förskottsinnehållning (1035/2016) är tävlingspriser, om priset inte kan anses som lön, arbets- eller bruksersättning enligt lagen om förskottsuppbörd eller idrottsmans arvode, undantagna från skyldigheten att verkställa förskottsinnehållning oberoende av eurobeloppet.

Efter övergången till inkomstdatasystemet finns det inte längre någon gräns i euro för lämnandet av uppgifter. Skatteförvaltningen har i sin anvisning om beskattning av priser dnr VH/2872/00 01 00/2018 från mars i år anvisat att prisföremål och varupriser med obetydligt värde såsom pokaler, medaljer, kepsar, godispåsar, kaffepaket o.d. är dock inte skattepliktig inkomst, och andra uppgiftsanvändare har inte heller något behov av att få uppgifter om dem.

Av dem som använder inkomstregistrets uppgifter är det i praktiken bara Skatteförvaltningen som behöver uppgifter om tävlingspriser för beskattningen och Folkpensionsanstalten för utkomststöd. Den olägenhet som den betalningsspecifika skyldigheten att lämna uppgifter jämte korta tidsfrister innebär för de anmälningsskyldiga kan inte anses stå i rätt proportion till den nytta som uppgiftsanvändarna har av förfarandet.

2.6 Ringa prestationer av engångsnatur inom frivilligverksamhet

Tidsfristen på fem dagar för lämnandet av uppgifter om ringa prestationer som betalats inom frivillig- och hobbyverksamhet har på samma sätt som i fråga om tävlingspriser upplevts orsaka betydande extra besvär. Inom sådan verksamhet används i allmänhet inte lönebetalningssystem för att betala prestationer som skulle förmedla uppgifter direkt till inkomstregistret, utan anmälningarna görs oftast manuellt.

I praktiken lämnas uppgifterna av till exempel föreningens kassör som frivilligarbete och ofta på egen tid. Då har man upplevt att lämnandet av uppgifter om små prestationer av engångsnatur inom fem dagar efter betalningen av prestationen orsakar en oskäligen administrativ börda på grund av den korta tidsfristen. Detta kunde underlättas väsentligt om uppgifter om betalningar skulle behöva lämnas bara en gång per månad.

2.7 Övergångstiden för påförande av förseningsavgift

Enligt uppgifter från Skatteförvaltningen hade fram till oktober 2019 ungefär 12 procent av anmälningarna av löneuppgifter lämnats efter den angivna tidsfristen. Av de separata anmälningarna av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift hade ungefär 5 procent lämnats efter den angivna tidsfristen. En del av de anmälningar som borde ha lämnats har dessutom inte alls lämnats ännu. De erfarenheter som under 2019 erhållits av lämnandet av uppgifter har visat att en del av anmälarna har konstanta svårigheter med att ta i bruk det nya anmälningsförfarandet. Det har också varit problem med mottagningen av anmälningar i inkomstregistret. Försummelserna av anmälningar har i allmänhet inte berott på anmälarnas likgiltighet utan det har i huvudsak handlat om tekniska problem. Vanligtvis har det fråga om svårigheter att samordna den information som löneadministrationens program producerat och inkomstregistrets tekniska krav.

Införandet av inkomstregistret har i praktiken visat sig innebära en större förändring än väntat för företagens löneadministration och bokföringsbyråerna, varför man ännu inte hunnit eller kunnat ändra anmälarnas verksamhetsprocesser och förfaranden så de skulle vara helt kompatibla med inkomstregistrets anmälningsstidtabeller. Trots att problemen med anmälningar i initialskedet har minskat jämfört med början av 2019 kan man anta att de fortsätter in på 2020. Det är motiverat att ge mera tid än vad man ursprungligen trodde att behövs för att genomföra ändringarna utan sådana sanktioner som normalt hänförs till försenade anmälningar.

3 De viktigaste förslagen

3.1 Lämnandet av uppgifter om naturaförmåner samt skatteåret

Det är motiverat att lätta upp förfarandet för att lämna uppgifter om naturaförmåner så att uppgifter om dem inte behöver lämnas separat på den grunden att penninglönen för samma månad betalas först under följande månad.

Av denna orsak föreslås att lagen om inkomstdatasystemet ändras så att om penninglön för den månad då en naturaförmån influtit betalas under följande kalendermånad, kan uppgifter om naturaförmåner också lämnas genom att anmäla naturaförmånen som inkomst för den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt, varvid anmälan ska lämnas senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på denna månad.

Skatteförvaltningen har haft behov av att få uppgifterna i enlighet med nuvarande praxis för att kunna tillämpa 110 § i inkomstskattelagen korrekt. I samband med beredningen har också ett sådant alternativ varit framme att det förfarande som föreslås för att trygga detta måste vara förenat med krav på att den period då förmånen influtit ska anges samtidigt. Detta har emellertid igen bedömts orsaka uppgiftsanvändarna så pass mycket extra besvär, särskilt för att innehållet i samma anmälan ska delas på två olika månader och för att tilläggsuppgiften om den period då förmånen influtit ska behandlas i olika situationer, att den nytta som eftersträvas med förslaget i stor utsträckning skulle gå förlorad.

Eftersom naturaförmåner i enlighet med vad som konstaterats tidigare i praktiken tämligen allmänt har beskattats som inkomst för lönebetalningsåret, är ändringens praktiska inverkan liten jämfört med den tidigare situationen. Av denna orsak föreslås det för enkelhetens skull att det i 64 § om naturaförmåner i inkomstskattelagen föreskrivs så om skatteåret för en naturaförmån som erhållits av arbetsgivaren att naturaförmåner kan hänföras utifrån den anmälan som gjorts i enlighet med den föreslagna bestämmelsen om tidsfrist för lämnandet av uppgifter i lagen om inkomstdatasystemet till betalningsåret för penninglönen, om penninglön betalas under den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt.

Förslaget som gäller tidsfristen för anmälan av naturaförmåner ger samtidigt anledning att se över bestämmelsen om förseningsavgift så att förseningsavgift inte påförs när en naturaförmån för den månad då den influtit anmäls på det sätt som förslaget tillåter som inkomst för följande månad inom tidsfristen för anmälan.

3.2 Förskott på lön

Det föreslås att förfarandet för lämnande av uppgifter om förskott på lön som arbetsgivaren betalat lättas upp så att uppgifterna kan lämnas inom den tidsfrist som anges för lämnandet av uppgifter om lön som betalas senare för samma lönebetalningsmånad, dvs. senast den femte dagen efter betalningsdagen för den senare lönen. Uppgifter om förskott på lön kan således lämnas i samma sammanhang som lön som betalas senare. Förutsättningen är att lönerna betalas under samma kalendermånad.

Detsamma gäller lön som betalats till andra i ledande ställning än sådana som står i arbetsavtalsförhållande till lönebetalaren liksom lön som ett aktiebolag, kommanditbolag och öppet bolag betalat till en sådan delägare eller bolagsman som inte anses stå i arbetsavtalsförhållande till bolaget.

Förslaget inverkar inte på lönebetalarens skyldighet att verkställa förskottsinnehållning på förskott på lön. Enligt 11 § i lagen om förskottsuppbörd verkställs förskottsinnehållning så att betalaren vid betalningen eller, i fråga om lön som gottskrivs någon, när betalningen införs på konto, från det penningbelopp som ska betalas drar av det belopp som beräknats enligt innehållningsprocenten. Enligt 8 § i förordningen om förskottsuppbörd (1124/1996) tillämpas bestämmelsen i 11 § i lagen om förskottsuppbörd också på betalningar som görs i förskott.

3.3 Kostnadsersättningar

När det gäller lättnader med förfarandet för att lämna uppgifter om kostnadsersättningar föreslås att uppgifter om skattefria kostnadsersättningar ska kunna lämnas senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsmånaden för prestationen i stället för den femte kalenderdagen efter betalningsdagen.

3.4 Tävlingspriser

När det gäller tävlingspriser föreslås att förfarandet för att lämna uppgifter lättas upp så att andra tävlingspriser på högst 100 euro än sådana som betalats i ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande undantas helt och hållet från anmälningskyldigheten.

Eftersom lagen om inkomstdatasystemet innehåller bestämmelser om de uppgifter som förs in i inkomstregistret och om förfarandet för att lämna uppgifter medan själva anmälningskyldigheten baserar sig på bestämmelser i andra lagar, går det inte att genomföra åtgärden korrekt

genom att föreskriva om saken i lagen om inkomstdatasystemet utan att bryta om lagens systematik. Av denna orsak föreslås att det föreskrivs om begränsning av anmälningsskyldigheten i 15 § om utomstående skyldighet att lämna uppgifter i lagen om beskattningsförfarande, eftersom införandet av uppgifter i inkomstregistret baserar sig på den skyldighet att lämna uppgifter om tävlingspriser som föreskrivs där.

För de anmälningsskyldiga är förfarandet klart lättare än det alternativ som var framme i samband med beredningen, dvs. att uppgifter om tävlingspriser skulle lämnas senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsåret, om det sammanlagda beloppet av priser under ett år överstiger 100 euro. Detta alternativ skulle innebära att tävlingsarrangörerna skulle vara tvungna att under året samla in personuppgifter och andra behövliga uppgifter om mottagare av även små priser för att kunna utreda om årsgränsen överskrids. Med tanke på den administrativa bördan är det ingen stor skillnad jämfört med alternativet att det inte skulle sättas någon eurogräns alls för det belopp som ska anmälas årligen.

Trots att anmälningsskyldigheten begränsas ska tävlingspriser fortfarande vara skattepliktig inkomst. Eftersom uppgifterna inte erhålls från prestationsbetalarna måste pristagarna själva komplettera uppgifterna om priser och kostnaderna för att skaffa dem i den förhandsifyllda skattedeklarationen.

3.5 Prestationer av engångsnatur inom frivilligverksamhet

När det gäller tillfälliga prestationer av engångsnatur som betalas inom föreningsverksamhet föreslås att förfarandet för att lämna uppgifter lättas upp, så att en registrerad förening kan lämna uppgifter om prestationer av engångsnatur på högst 200 euro månatligen senast den femte dagen följande kalendermånad.

Till skillnad från förslaget som gäller tävlingspriser har prestationer som betalats i ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande inte undantagits från bestämmelsens tillämpningsområde på grund av de tolkningssvårigheter som hänför sig till detta. Det har veterligen förekommit oklarheter i fråga om exempelvis domararvoden.

Bakgrunden till förslaget utgörs i synnerhet av arvoden som betalats av allmännyttiga föreningar, till exempel just små domarersättningar, men en avgränsning till enbart allmännyttiga betalare kunde leda till svåra tolkningssituationer. Av denna orsak gäller den längre tidsfristen mindre prestationer av engångsnatur som betalas av alla registrerade föreningar.

Eftersom det inte är fråga om befrielse från anmälningsskyldigheten utan endast om en förlängning av tidsfristen för att lämna uppgifter i vissa situationer som kan betraktas som ringa, har saken ändå ingen väsentlig betydelse för beslutsprocesserna hos dem som använder uppgifterna i inkomstregistret.

3.6 Övergångstiden för påförande av förseningsavgift

Av de orsaker som anges i avsnitt 2.7 föreslås att övergångstiden för påförande av förseningsavgift förlängs med ett år så att förseningsavgift i regel påförs först med anledning av försening av anmälan som gäller prestationer som betalats den 1 januari 2021 eller därefter.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Konsekvenser för de uppgiftsskyldiga

När förfarandena för att lämna uppgifter förenklas minskar i enlighet med målen för förslagen betalarnas administrativa börda. För uppgiftsanvändarna betyder de förlängda tidsfristerna samtidigt att man ger avkall på ett inkomstregister i realtid. Sakens betydelse varierar beroende på användare.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna och arbetspensionssektorn

Att förfarandet för att lämna uppgifter lättas upp har till exempel ingen inverkan på verkställandet av arbetspensionsskyddet och socialförsäkringen i fråga om sådana prestationer som inte utgör arbetspensionsgrundande inkomst. Till dem hör till exempel andra tävlingspriser än sådana som betalats i ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande. Inte heller förslaget som gäller tillfälliga prestationer av engångsnatur som betalas av registrerade föreningar har just någon inverkan för dessa aktörer, eftersom anmälningstiden är densamma även för löner som betalats den sista i månaden. Att uppgifter om naturaförmåner lämnas i samband med penninglön som betalas för den månad då förmånerna inflöt motsvarar åter den etablerade betalningsprincip som användarna följt.

Förslaget som gäller lämnandet av uppgifter om naturaförmåner är ägnat att minska behovet av korrigeringar i efterhand och således förbättra inkomstregistrets datainnehålls kvalitet och korrekthet.

Av de största uppgiftsanvändarna har förslagen mest konsekvenser för Folkpensionsanstalten, i vars verksamhet även färskas uppgifter kan behövas framför allt med tanke på utkomststödet. Tävlingspriser, som för närvarande omfattas av utomståendes skyldighet att lämna uppgifter, hör inte till inkomstregistrets datainnehåll, och uppgifter om tillfälliga prestationer av engångsnatur kan behövas under betalningsmånaden. Detsamma kan gälla förskott på lön. I fråga om de nämnda uppgifterna måste ett eventuellt tidigare uppgiftsbehov i praktiken tillgodoses genom att begära uppgifterna av den som ansöker om en förmån. Folkpensionsanstalten har ansett att den olägenhet som detta medför är godtagbar jämfört med de fördelar som en enklare anmälningsskyldighet har för betalarna.

För Skatteförvaltningen har de förlängda tidsfristerna för lämnandet av uppgifter just inga menliga konsekvenser på grund av tidtabellerna för verkställandet av inkomstbeskattningen. Att små tävlingspriser undantas från utomståendes skyldighet att lämna uppgifter ökar däremot Skatteförvaltningens arbetsbörda i någon mån. Skatteförvaltningens mål har varit att trygga erhållandet av uppgifter direkt från betalarna genom att utveckla utomstående anmälares omfattande skyldighet att lämna uppgifter enligt 3 kap. i lagen om beskattningsförfarande och samtidigt att minska mottagarens administrativa börda vid granskningen av den förhandsinfyllda skattedeklarationen. I framtiden måste uppgifterna tvärt emot utvecklingsmålet fås från inkomsttagarna själva. Förlängningen av övergångstiden för påförande av förseningsavgift orsakar inte Skatteförvaltningen några betydande merkostnader.

Ändringarna gör att behovet av sådan rådgivning och handledning som Skatteförvaltningens och Inkomstregisterenhetens tillhandahåller de uppgiftsskyldiga ökar.

4.3 Konsekvenser för skatteinkomsterna

Förslaget till ändring som gäller tävlingspriser kan också påverka inflödet av skatteinkomster. Inom Skatteförvaltningens gransknings- och kontrollverksamhet har man i fråga om olika slags inkomster konstaterat att när lämnandet av uppgifter blir beroende av inkomsttagarens egen anmälningsskyldighet kommer inte lika heltäckande uppgifter till Skatteförvaltningens kännedom som via utomstående uppgiftslämnare. Å andra sidan bör det påpekas att utgifter som direkt orsakas av anskaffandet av tävlingspriset är avdragbara i beskattningen, och därför blir det ofta ingen beskattningsbar inkomst över. Det finns inte heller några uppgifter tillgängliga för att bedöma hur utomstående uppgiftslämnare för närvarande uppfattar skyldigheten att lämna uppgifter om tävlingspriser och hur samvetsgrant de kommer ihåg att fullgöra den.

Förslaget som gäller naturaförmåner inverkar på hur de skatteinkomster som inflyter fördelar sig mellan skatteåren i fall där en naturaförmån som influtit för december anmäls som inkomst för januari, varvid inkomsten beskattas som inkomst för det skatteår som börjar i januari i stället för föregående skatteår. Utifrån de uppgifter om anmälningar som lämnats till inkomstregistret är inverkan på överföringen av skatteinkomster från ett skatteår till ett annat ringa.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

Yttranden om propositionen har begärts av 33 myndigheter och sammanslutningar.

Yttranden har lämnats av följande sammanslutningar och organisationer: Automaattivuokraajat ry, Finlands näringsliv EK rf, NTM-centralernas och TE-byråernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret), Pensionsskyddscentralen, Etelä-Suomen Vapaa-ajankalastajapiiri, Centralhandelskammaren, KEVA, jord- och skogsbruksministeriet, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Löntagarnas forskningsinstitut, inrikesministeriets polisavdelning, social- och hälsovårdsministeriet, STTK ry, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finlands Olympiska Kommitté, Ekonomiadministrationsförbundet i Finland rf, Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation, Företagarna i Finland rf, Olycksfallsförsäkringscentralen, Tasekirjailijat, Inkomstregisterenheten, arbets- och näringsministeriet, Sysselsättningsfonden, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf, Skatteförvaltningen och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

De som yttrat sig om innehållet i propositionen har överlag understött förslagen i syfte att lätta den administrativa bördan för småföretag och frivilligorganisationer. I vissa yttranden har man fäst uppmärksamhet vid målen att inkomstregistrets datainnehåll ska vara tillräckligt heltäckande och uppgifter fås i realtid, men man har i allmänhet ansett att lämplig balans har uppnåtts mellan dessa mål och förslagen, och detta har inte gjorts till något problem. De aktörer som använder uppgifterna har inte upplevt att förslagen påverkar deras verksamhet nämnvärt.

Skatteförvaltningen har förhållit sig avvaktande till förlängningen av tidsfristen för anmälan av naturaförmåner och förskott på lön samt till att tävlingspriser undantas från utomståendes skyldighet att lämna uppgifter även i fråga penningpriser och idrottsmäns arvoden. Förslaget som gäller förskott på lön komplicerar tidsfristerna för anmälan, och situationer som går över årsskiftet är utmanande. Behovet och nödvändigheten av ändringarna borde utredas ytterligare. Bestämmelsen som gäller skatteåret för naturaförmåner är bristfälligt formulerad och orsakar tolknings- och tillämpningsproblem. De fördelar som uppnås med förslaget som gäller natura-

RP 78/2019 rd

förmåner kan delvis ifrågasättas och behovet av ändringar borde utvärderas ytterligare i förhållande till nackdelarna. Om man vill lätta upp anmälandet av tävlingspriser borde de göras skattefria. Penningpriser och idrottsmäns arvoden borde i vilket fall som helst ställas utanför bestämmelsen. Motiveringen till förslaget borde också kompletteras och preciseras. Inkomstregistrenheten fäster uppmärksamhet vid delvis samma saker och anser att ändringarna medför ett avsevärt behov av styrning och rådgivning samt att de belastar inkomstdatasystemet på ett sätt som man inte förberett sig på.

Tasekirjailijat har ansett att de flexibla tidsfristerna för anmälan är i vissa avseende otillräckliga och har föreslagit att tidsfristerna förlängs och att tävlingspriser befrias från skatt. Finlands Fritidsfiskares Centralorganisation rf och Etelä-Suomen Vapaa-ajankalastajapiiri ry har föreslagit att även pristagarna borde befrias från anmälningskyldigheten och att gränsen på 100 euro borde höjas till 200 euro.

Automaattivuokraajat ry har föreslagit att motiveringen till förslaget som gäller tävlingspriser kompletteras i fråga om sådana tävlingar där belöningen baserar sig på hur en enskild deltagare lyckas med att nå ett angivet resultat i stället för att man jämför vem av flera deltagare som är bäst.

Företagarna i Finland och Ekonomiadministrationsförbundet i Finland har föreslagit att den övergångstid som angetts för påförande av förseningsavgift ska förlängas. Skatteförvaltningen har den 22 oktober gjort en framställning (Dnr VH/4193/00.01.00/2019) till finansministeriet om förlängning av övergångstiden med ett år på de grunder som beskrivs i avsnitt 2.7.

Med anledning av yttrandena har förslaget till lag om ändring av lagen om inkomstdatasystemet i samband med den fortsatta beredningen utökats med en bestämmelse om att övergångstiden för påförande av förseningsavgift förlängs med ett år. Bestämmelserna om anmälan av naturaförmåner har omformulerats och bestämmelsen om påförande av förseningsavgift har precisrats i fråga om anmälningar av naturaförmåner. Lagförslagets motivering har kompletterats och precisrats, i synnerhet vad gäller bestämmelserna om naturaförmåner. Motiveringen till den bestämmelse om tävlingspriser som föreslås bli fogad till lagen om beskattningsförfarande har kompletterats och precisrats med beaktande av bland annat förslaget från Automaattivuokraaja ry. Den bestämmelse om skatteåret för naturaförmåner som föreslås bli fogad till inkomstskattelagen har omformulerats och motiveringen har kompletterats och setts över.

Dessutom har det förslag till ändring av lagen om inkomstdatasystemet som gäller uppgifter om utlänningar som förs in i inkomstdatasystemet setts över och motiveringen har kompletterats.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om inkomstdatasystemet

9 §. *Andra uppgifter som införs i inkomstdatasystemet.* Ordalydelsen i 1 mom. 1 punkten ändras så att de uppgifter som avses i bestämmelsen och som finns i befolkningsdatasystemet kan föras in i fråga om alla som har fått finsk personbeteckning. Den gällande bestämmelsen gäller finska medborgare och i Finland bosatta utlänningar.

Det är nödvändigt att föra in uppgifter om alla dessa personer för säkerställande av uppgifternas riktighet och för utförande av de uppgifter som föreskrivs för Inkomstregisterenheten i lagen. Man kan inte veta på förhand vem som kommer att få inkomster som ska anmälas till inkomstregistret. Regleringen är nödvändig med tanke på inkomstdatasystemets funktion, eftersom den gällande bestämmelsen inte omfattar utländska medborgare som får till exempel pension och som inte bor eller vistas i Finland men som har finländsk personbeteckning. Uppgifter om pension ska emellertid anmälas till och föras in i inkomstregistret från och med ingången av 2021. Vid sidan av pension kan det vara fråga om ersättningar som betalas med anledning av till exempel olycksfall eller trafikskada. Det kan också påpekas att antalet sådana personer som avses i bestämmelsen ökar årligen. De uppgifter som ska föras in i inkomstdatasystemet om dessa personer ska vara exakt definierade och noggrant avgränsade på samma sätt som i den gällande bestämmelsen.

Den föreslagna ändringen är möjligt inom det nationella handlingsutrymme som Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning (EU) 2016/679 tillåter (se t.ex. GrUU 14/2018 rd, GrUU 26/2018 rd och GrUU 29/2018 rd). Behandlingen av personuppgifter i inkomstdatasystemet baserar sig på artikel 6.1 c i allmänna dataskyddsförordningen, dvs. fullgörande av en rättslig förpliktelse. Den föreslagna regleringen har genomförts i enlighet med artikel 6.2 och 6.3 i dataskyddsförordningen med beaktande av de mer specifika bestämmelser som enligt artikeln får införas. Den föreslagna regleringen uppfyller kraven i artikel 6.3 i allmänna dataskyddsförordningen på att den ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell. Det ska gå att kontrollera riktigheten av identifieringsuppgifterna i inkomstdatasystemet genast när de tas emot, och inexakta eller felaktiga uppgifter som lämnats till inkomstregistret ska kunna strykas eller rättas omedelbart. Eftersom införandet av uppgifter i inkomstdatasystemet berör alla personer som har finländsk personbeteckning behövs regleringen vid sidan av bestämmelsen i 29 § i den allmänna nationella lagen, dataskyddslagen (1050/2018). Den föreslagna regleringen har avgränsats på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter så att den är dels tillåten enligt dataskyddsförordningen, dels nödvändig för att tillgodose skyddet för personuppgifter (GrUU 2/2018 rd, s.5).

12 §. *Tidpunkt för lämnande av uppgifter.* I det nya 3 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen föreskrivs om tidpunkten för lämnande av uppgifter om förskott på lön.

Enligt den första meningen i momentet kan uppgifter om förskott på lön enligt arbetsavtalslagen lämnas inom den tidsfrist som anges för lämnandet av uppgifter om lön som betalas senare för samma lönebetalningsmånad. Villkoret är att lönerna har betalats under samma kalendermånad.

I bestämmelsen har särskilt beaktats delägare i aktiebolag samt bolagsmän i kommanditbolag och öppna bolag, som på grund av det bestämmande inflytande de utövar i bolaget inte kan anses stå under sitt bolags ledning och övervakning, vilket är ett väsentligt kännetecken på ett

arbetsavtalsförhållande enligt arbetsavtalslagen. Enligt den andra meningen i momentet ska det som föreskrivs i den första meningen också gälla lön som bolaget betalar till en sådana bolagsman eller delägare. Om man inte har avtalat om lönebetalningsperioden, anses lönebetalningsperioden vara en kalendermånad.

Detsamma gäller personer i ledande ställning som på grund av sin ställning inte kan anses stå i arbetsavtalsförhållande till betalaren. Detta gäller till exempel ett aktiebolags verkställande direktör, som i högsta domstolens avgörande HD 1986 II 40 inte ansågs stå i arbetsavtalsförhållande till bolaget därför att verkställande direktören verkar som ett bolagsrättsligt organ och därför inte står under arbetsgivarens ledning och övervakning. I avgörandet HD 1989:136 som gällde ett andelslags verkställande direktör kom högsta domstolen fram till samma slutresultat. Detsamma gäller oberoende av lönebetalarens bolagsform andra i ledande ställning som på motsvarande grunder eller annars inte ska anses stå i arbetsavtalsförhållande till betalaren.

I det nya 4 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen föreskrivs det om tidsfristen för lämnande av uppgifter som naturaförmåner som arbetsgivaren gett. Enligt huvudregeln i den första meningen ska uppgifterna på samma sätt som enligt det nuvarande 4 mom. lämnas den femte dagen i den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt. Om penninglön för den månad då naturaförmånen inflöt emellertid betalas under den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt, får uppgifterna om naturaförmånen också lämnas genom att naturaförmånen anmäls som inkomst för den kalendermånad som följer på den månad då den inflöt, varvid anmälan ska lämnas senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på den månad för vilken naturaförmånen har anmälts som inkomst..

Med den månad då naturaförmånen inflöt avses i bestämmelsen den kalendermånad för vilken förmånen har influtit.

Exempelvis om penninglön som influtit för december betalas delvis eller helt under januari och en naturaförmån i december anmäls som inkomst för januari, är tidsfristen för anmälan den 5 februari.

Det nuvarande 3 mom., som gäller förmåner och prestationer i annan form än pengar och som blir 5 mom., ändras så att tidsfristen enligt det gäller andra förmåner i annan form än pengar än naturaförmåner

4 mom., som blir 6 mom. och som gäller uppgifter om i 72 § i lagen om pension för arbetstagare avsedd försäkringslön, dvs. pensionsgrundande arbetsinkomster vid arbete utomlands, preciseras så att det på motsvarande sätt gäller motsvarande arbetsinkomster som avses i 86 § i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016).

Till 9 mom., som blir 11 mom., fogas en bestämmelse om uppgifter om skattefria kostnadsersättningar samt prestationer av engångsnatur på högst 200 euro som betalas av registrerade föreningar. Uppgifterna ska lämnas inom tidsfristen enligt den första meningen i momentet, dvs. senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsmånaden.

I bestämmelsen avses med prestation av engångsnatur en sporadisk enstaka inkomstpост som betalas till inkomsttagaren, och som utifrån de uppgifter som finns tillgängliga vid betalningspunkten betalas endast en gång och som inte är återkommande. Inkomsten kan vara en prestation av engångsnatur trots att den senare betalas på nytt, om det vid betalningstidpunkten inte råder kännedom om någon ny betalning på grund av ett avtal, en förbindelse eller ett beslut. En

prestation som betalas mera sällan men regelbundet är inte en prestation av engångsnatur, eftersom betalningen är återkommande. I beloppet av prestationen av engångsnatur inräknas alla olika poster som betalas till inkomsttagaren samma betalningsgång, till exempel arvoden och kostnadsersättningar.

På grund av de nya momenten som föreslås bli fogade till paragrafen ändras 14 mom., som blir 16 mom., genom att hänvisningarna till paragrafens tidigare moment ses över. Det har beaktats att det nuvarande 3 mom. om förmåner och prestationer i annan form än pengar, som det hänvisas till i det nuvarande 14 mom., delas i två separata moment.

22 §. Förseningsavgift. Paragrafens 1 mom. utökas med en bestämmelse om från och med vilken dag tidsfristen enligt momentet, den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen, beräknas för anmälan av naturaförmåner. Det behövs en särskild bestämmelse med anledning av förslaget till 12 § 4 mom., eftersom enligt 3 § 5 punkten, som gäller definitioner, avses med betalningsdag den dag då prestationen finns tillgänglig för inkomsttagaren. Tidsfristen beräknas från den sista dagen i den månad för vilken naturaförmånen har anmälts som inkomst med stöd av 12 § 4 mom.

När en naturaförmån som inlutit för till exempel december och som inkomsttagaren har kunnat förfoga över på det sätt som avses i 3 § 5 punkten i december anmäls på det sätt som 12 § 4 mom. tillåter som inkomst för januari, påförs förseningsavgift med stöd av den föreslagna bestämmelsen först om anmälan som gäller naturaförmånen lämnas senare än den åttonde dagen i februari.

25 §. Ikraftträdande. För att förlänga den övergångstid som föreskrivits för påförande av förseningsavgift i 7 mom. ersätts årtalet 2020 med årtalet 2021.

1.2 Inkomstskattelagen

64 §. Naturaförmåner. I det nya 2 mom., som föreslås bli fogas till paragrafen om naturaförmåner från arbetsgivaren, föreskrivs det om skatteåret för naturaförmåner. Bestämmelsen innebär ett undantag från den allmänna bestämmelsen om periodisering av inkomster i 110 §, med stöd av vars 1 mom. en naturaförmån betraktas som inkomst för det skatteår under vilket den skattskyldige har kunnat förfoga över den, dvs. under vilket naturaförmånen har funnits tillgänglig för inkomsttagaren.

En naturaförmån betraktas i princip som inkomst för det skatteår då den skattskyldige har kunnat förfoga över den. Om en naturaförmån för den månad då den inflöt emellertid har anmälts först i enlighet med 12 § 4 mom. i lagen om inkomstdatasystemet som inkomst för följande månad i följande skatteår, betraktas naturaförmånen som inkomst för detta följande skatteår.

Således, om lön som inlutit för december betalas i januari och en naturaförmån som inlutit för december anmäls på det sätt som 12 § 4 mom. tillåter som inkomst för januari, betraktas naturaförmånen som inlutit för december som inkomst för det skatteår som börjar från januari.

Skatteförvaltningen har genom sina beslut med stöd av 64 § i inkomstskattelagen bestämt om beräkningsgrunderna för naturaförmåner. I framtiden är det ändamålsenligt att i dessa beslut beakta även situationer där naturaförmåner som inlutit under föregående år räknas som inkomst för skatteåret så att en naturaförmån som inlutit under föregående år och som ska räknas som inkomst för skatteåret värderas med iakttagande av beräkningsgrunderna för föregående års naturaförmåner.

Förslaget avspeglas i tillämpningen av de eurogränser som föreskrivs i det nuvarande 2 mom. i 64 § som gäller personalbiljetter. Enligt bestämmelsen är en personlig kollektivtrafikbiljett som arbetsgivaren ger arbetstagaren för resor mellan bostaden och arbetsplatsen skattefri inkomst till ett värde av 300 euro. Dessutom är biljetten skattefri inkomst till den del förmånen överstiger 750 euro, dock inte högre än till 3 400 euro. Eurogränserna är avsedda att vara skatteårsspecifika. Arbetsgivaren beräknar och anmäler månatligen den skattefria och den skattepliktiga delen av förmånen. När giltighetstiden för en biljett som gäller en viss tid infaller under två olika år är tillämpningspraxis att priset delas i arbetstagarens beskattning på dessa år i förhållande till biljettens giltighetstider. Om arbetsgivaren ger arbetstagaren betalningsmedel som berättigar till inköp av en biljett, såsom arbetsresesedlar, eller om en biljett som arbetsgivaren köpt berättigar till ett visst antal resor och gäller till ett exempel ett år från inköpsdagen, betraktas förmånen som inkomst för den månad då biljetten köptes och beskattas som inkomst för det skatteåret.

Förslaget innebär att om den till december hänförliga delen av den förmån som en arbetsresebiljett som gäller en viss tid genererar eller förmånen av arbetsresesedlar som arbetsgivaren gett i december eller av en biljett som berättigar till ett visst antal resor anmäls som inkomst för januari, utgör förmånen med stöd av förslaget till 2 mom. inkomst för januari. Den del av förmånen som ska betraktas som skattefri respektive skattepliktig bestäms i enlighet med de eurogränser som föreskrivits i det nuvarande 2 mom. utifrån de belopp som ska räknas som inkomst för det berörda skatteåret.

Förslaget hänför sig i enlighet med vad som anförts ovan till förslaget som gäller tidsfristen för lämnande av uppgifter om naturaförmåner.

1.3 Lagen om beskattningsförfarande

15 §. *Utomståendes allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter.* Genom det nya 8 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen undantas tävlingspriser på högst 100 euro från den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 1 mom. Bestämmelsen gäller både penning- och varupriser. Uppgifter om priser som hänför sig till ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande ska lämnas på normalt sätt.

Tävling som allmänspråkligt uttryck avser ett evenemang eller ett arrangemang där flera deltagare försöker klara av någon uppgift eller något mål bättre än de andra deltagarna, vanligtvis i enlighet med tävlingsregler som tävlingsarrangören fastställt och meddelat på förhand. Syftet med tävlingen är att placera tävlingsdeltagarna i rangordning utifrån angivna kriterier. Ett sådant kriterium kan förutom tävlingsprestationen vara till exempel någon egenskap hos den tävlande. I olika djurtävlingar kan priset basera sig enbart på djurets prestation eller egenskaper.

Som en i bestämmelsen avsedd tävling ska betraktas även sådana aktiviteter och spel i till exempel nöjesparker där man inte tävlar mot andra deltagare utan belöningen baserar sig på deltagarens prestation för att uppnå ett på förhand angivet resultat. Det är till exempel vanligt med olika precisions- eller skicklighetsspel samt aktiviteter där det resultat som ligger till grund för belöning i till exempel olika styrkespel mäts med en för ändamålet tillverkad anordning.

Föremålet för en tävling kan också vara till exempel resultatet av tävlingsdeltagarnas tidigare hobbyverksamhet eller någon annan verksamhet, varit priskriteriet kan vara till exempel omfattningen av resultatet i fråga eller, vilket är typiskt för konstitävlingar, kvaliteten på resultatet. Till exempel i bildkonstitävlingar väljs pristagarna vanligtvis utifrån de konstnärliga förtjänsterna hos verk som de konstnärer som deltar i tävlingen framställt på förhand och lämnat in till tävlingen.

RP 78/2019 rd

Tävlingspriser betalas på grundval av framgången i tävlingen, däremot omfattar bestämmelsen inte arvode för enbart deltagande. Bestämmelsen omfattar inte heller prestationer för deltagande i olika kommersiella eller andra gallupar, oberoende av om de betalas till alla eller på grundval av lottning till en eller flera personer.

I lagtävlingar ska som tävlingspris också betraktas ett pris som en spelare eller medlem i laget har fått för en bra individuell prestation. När ett lag är pristagare ska anmälningsskyldigheten anses bestämmas utifrån prisets värde per spelare eller medlem. Tävlingspriser kan delas ut på olika grunder. När samma person får flera priser i samma tävling bestäms anmälningsskyldigheten utifrån de sammanlagda priserna.

Det har också förekommit evenemang som till synes har klätts i tävlingsform men som saknar det tävlingselement som är ett villkor för att tillämpa bestämmelsen, därför att tävlingsuppgiften är så utformad att det från första början är tänkt att den prestation som betalas för framgång i tävlingen ska betalas till en stor grupp deltagare.

Även om ett varupris eller en varuvinst inte kan betraktas som ett tävlingspris, stannar priser med obetydligt värde på det sätt som avses i Skatteförvaltningens ovannämnda anvisning dnr VH/2872/00.01.00/2018 utanför anmälningsskyldigheten eftersom de enligt anvisningen inte är skattepliktig inkomst.

Även frågesporter ska betraktas som sådana tävlingar som avses i bestämmelsen. På gissnings-tävlingar som hör till tillämpningsområdet för lotteriskattelagen (552/1992) tillämpas däremot den lagen, och vinsterna är då inte skattepliktig inkomst för mottagaren.

Utanför begreppet tävlingspris stannar också bland annat olika belöningar och stipendier.

2 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2020. Ändringarna i lagen om inkomstdatasystemet och lagen om beskattningsförfarande tillämpas på uppgifter om prestationer, naturaförmåner och förmåner och prestationer i annan form än pengar som betalas eller ges dagen för lagens ikraftträdande eller därefter.

Den ändring av inkomstskattelagen som gäller naturaförmåner tillämpas första gången vid beskattningen för år 2020. På naturaförmåner som getts före lagens ikraftträdande tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. En naturaförmån som getts för december 2019 räknas alltså som inkomst för skatteåret 2019.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 9 § 1 mom. 1 punkten, 12 § 3, 4, 9 och 14 mom., 22 § 1 mom. och 25 § 7 mom.,
av dem 12 § 14 mom. och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 176/2019, samt
fogas till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 176/2019, nya 3 och 4 mom., varvid de ändrade 3 och 4 mom., de nuvarande 5—8 mom., det ändrade 9 mom., de nuvarande 10—13 mom. och det ändrade 14 mom. blir 5—16 mom., som följer:

9 §

Andra uppgifter som införs i inkomstdatasystemet

För säkerställande av uppgifternas riktighet och för utförande av andra uppdrag som föreskrivs i denna lag införs följande uppgifter i inkomstdatasystemet:

1) de uppgifter som avses i 13 § 1—3, 16 och 20—22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) när det gäller personer som har tilldelats finsk personbeteckning samt ändringar i uppgifterna,

12 §

Tidpunkt för lämnande av uppgifter

Uppgifter om förskott på lön som avses i arbetsavtalslagen (55/2001) får lämnas inom den tidsfrist som anges för lämnandet av uppgifter om lön som betalas senare för samma lönebetalningsperiod förutsatt att lönerna betalas under samma kalendermånad. Detsamma gäller lön som betalats till en sådan person i ledande ställning samt en sådan delägare eller bolagsman i ett aktiebolag, ett kommanditbolag eller ett öppet bolag som inte anses stå i arbetsavtalsförhållande till betalaren. Om lönebetalningsperioden inte har avtalats, betraktas som lönebetalningsperiod en kalendermånad.

Uppgifter om naturaförmåner som arbetsgivaren har gett ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt. Om penninglön för den månad då naturaförmånen inflöt emellertid betalas under den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt, får uppgifter om naturaförmånen lämnas även genom att naturaförmånen anmäls som inkomst för den kalendermånad som följer på den månad då den inflöt, varvid uppgifterna ska lämnas senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på den sistnämnda månaden.

RP 78/2019 rd

Uppgifter om andra än i 4 mom. avsedda förmåner och prestationer i annan form än pengar ska lämnas månatligen senast den femte dagen i följande kalendermånad, om det inte samtidigt betalas någon annan penningprestation till inkomsttagaren.

Uppgifter om den försäkringslön som avses i 72 § i lagen om pension för arbetstagare och om den arbetsinkomst som utgör grund för pensionen och som avses i 86 § i pensionslagen för offentliga sektorn i fråga om arbete utomlands ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på arbetet, dock senast den femte dagen från ingången av den kalendermånad som följer på den kalendermånad under vilken prestationsbetalarens skyldighet att bestämma den lön som avses i de nämnda lagbestämmelserna har uppstått.

De uppgifter som avses i 6 § 2 mom. 20 och 21 punkten och 3 mom. 6 punkten ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsmånaden. Det samma gäller uppgifter om skattefria kostnadsersättningar samt om prestationer av engångsnatur på högst 200 euro som betalas av registrerade föreningar.

Skatteförvaltningen får genom föreskrifter förlänga de tidsfrister som föreskrivs i 1—2, 4—5 och 13 mom. när det gäller sådana i 6 § 2 mom. avsedda uppgifter som det med tanke på verkställandet av beskattningen samt skattekontrollen inte är nödvändigt att lämna inom de nämnda tidsfristerna.

22 §

Förseningsavgift

Skatteförvaltningen påför prestationsbetalaren en förseningsavgift, om i 6 § 2—5 mom. avsedda uppgifter eller i 8 § avsedda uppgifter som hänför sig till dem om prestationer som betalats under en kalendermånad lämnas senare än den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen. I situationer som avses i 12 § 4 mom. beräknas tidsfristen från den sista dagen i den månad för vilken förmånen har anmälts som inkomst.

25 §

Ikraftträdande

Förseningsavgift ska påföras med anledning av försenade anmälningar av prestationer som har betalats, förmåner som har getts eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2021 endast om försummelsen tyder på uppenbar likgiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

Denna lag träder i kraft den 20 . På uppgifter om prestationer, naturaförmåner samt förmåner och prestationer i annan form än pengar som betalats och getts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 64 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 64 § i inkomstskattelagen (1535/1992), sådan den lyder i lagarna 504/2010 och 1086/2014, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

64 §

Naturaförmåner

En naturaförmån betraktas som inkomst för det skatteår under vilken den skatteskyldige har kunnat förfoga över den. Om en naturaförmån emellertid på det sätt som avses i 12 § 4 mom. i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) har anmälts som inkomst för den månad följande skatteår som följer på den månad då den inflöt, betraktas naturaförmånen som inkomst för detta följande skatteår.

Denna lag träder i kraft den 20 . På naturaförmåner som har getts före lagens ikraftträdande tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 15 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995), sådan paragrafen lyder i lagarna 565/2004, 1156/2005, 1745/2009, 520/2010, 773/2012 och 1093/2017, ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom., som följer:

15 §

Utomstående allmänna skyldighet att lämna inkomstuppgifter

Med avvikelse från 1 mom. ska uppgifter om tävlingspris till ett värde av högst 100 euro lämnas bara om överlämnandet av priset hänför sig till ett arbetsavtals- eller anställningsförhållande.

Denna lag träder i kraft den 20 . På pris som har överlämnats före lagens ikraftträdande tillämpas dock de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 7 november 2019

Statsminister

Antti Rinne

Finansminister Mika Lintilä

1.

Lag

om ändring av lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 9 § 1 mom. 1 punkten, 12 § 3, 4, 9 och 14 mom., 22 § 1 mom. och 25 § 7 mom.,
av dem 12 § 14 mom. och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 176/2019, samt
fogas till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 176/2019, nya 3 och 4 mom., varvid de ändrade 3 och 4 mom., de nuvarande 5—8 mom., det ändrade 9 mom., de nuvarande 10—13 mom. och det ändrade 14 mom. blir 5—16 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

9 §

Andra uppgifter som införs i inkomstdatasystemet

Andra uppgifter som införs i inkomstdatasystemet

För säkerställande av uppgifternas riktighet och för utförande av andra uppdrag som föreskrivs i denna lag införs följande uppgifter i inkomstdatasystemet:

1) de uppgifter som avses i 13 § 1—3, 16 och 20—22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) när det gäller finska medborgare och i Finland bosatta utlänningar samt ändringar i uppgifterna,

För säkerställande av uppgifternas riktighet och för utförande av andra uppdrag som föreskrivs i denna lag införs följande uppgifter i inkomstdatasystemet:

1) de uppgifter som avses i 13 § 1—3, 16 och 20—22 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) när det gäller *personer som har tilldelats finsk personbeteckning* samt ändringar i uppgifterna,

12 §

12 §

Tidpunkt för lämnande av uppgifter

Tidpunkt för lämnande av uppgifter

Uppgifter om förskott på lön som avses i arbetsavtalslagen (55/2001) får lämnas inom den tidsfrist som anges för lämnandet av uppgifter om lön som betalas senare för samma

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

lönebetalningsperiod förutsatt att lönerna betalas under samma kalendermånad. Detsamma gäller lön som betalats till en sådan person i ledande ställning samt en sådan delägare eller bolagsman i ett aktiebolag, ett kommanditbolag eller ett öppet bolag som inte anses stå i arbetsavtalsförhållande till betalaren. Om lönebetalningsperioden inte har avtalats, betraktas som lönebetalningsperiod en kalendermånad.

Uppgifter om naturaförmåner som arbetsgivaren har gett ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt. Om penninglön för den månad då naturaförmånen inflöt emellertid betalas under den kalendermånad som följer på den månad då naturaförmånen inflöt, får uppgifter om naturaförmånen lämnas även genom att naturaförmånen anmäls som inkomst för den kalendermånad som följer på den månad då den inflöt, varvid uppgifterna ska lämnas senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på den sistnämnda månaden.

Uppgifter om förmåner och prestationer i annan form än pengar ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den följande kalendermånaden, om det inte samtidigt betalas någon penningprestation till inkomsttagaren.

Uppgifter om den försäkringslön som avses i 72 § i lagen om pension för arbetstagare ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på arbetet, dock senast den femte dagen från ingången av den kalendermånad som följer på den kalendermånad under vilken lönebetalarens skyldighet att bestämma försäkringslönen har uppstått.

Uppgifter om andra än i 4 mom. avsedda förmåner och prestationer i annan form än pengar ska lämnas månatligen senast den femte dagen i följande kalendermånad, om det inte samtidigt betalas någon annan penningprestation till inkomsttagaren.

Uppgifter om den försäkringslön som avses i 72 § i lagen om pension för arbetstagare och om den arbetsinkomst som utgör grund för pensionen och som avses i 86 § i pensionslagen för offentliga sektorn i fråga om arbete utomlands ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på arbetet, dock senast den femte dagen från ingången av den kalendermånad som följer på den kalendermånad under vilken lönebetalarens skyldighet att bestämma den lön som avses i de nämnda lagbestämmelserna har uppstått.

De uppgifter som avses i 6 § 2 mom. 20 och 21 punkten och 3 mom. 6 punkten ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsmånaden.

De uppgifter som avses i 6 § 2 mom. 20 och 21 punkten och 3 mom. 6 punkten ska lämnas månatligen senast den femte dagen i den kalendermånad som följer på betalningsmånaden. Detsamma gäller uppgifter om skattefria kostnadsersättningar samt om prestationer

Gällande lydelse

Skatteförvaltningen får genom föreskrifter förlänga de tidsfrister som föreskrivs i 1—3 och 13 mom. när det gäller sådana i 6 § 2 mom. avsedda uppgifter som det med tanke på verkställandet av beskattningen samt skattekontrollen inte är nödvändigt att lämna inom de nämnda tidsfristerna.

22 §

Förseningsavgift

Skatteförvaltningen påför prestationsbetalaren en förseningsavgift, om i 6 § 2—5 mom. avsedda uppgifter eller i 8 § avsedda uppgifter som hänför sig till dem om prestationer som betalats under en kalendermånad lämnas senare än den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen.

25 §

Ikraftträdande

Förseningsavgift ska påföras med anledning av försenade anmälningar av prestationer som har betalats, förmåner som har getts eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2020 endast om försummelsen tyder på uppenbar ligkiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

Föreslagen lydelse

av engångsnatur på högst 200 euro som betalas av registrerade föreningar.

Skatteförvaltningen får genom föreskrifter förlänga de tidsfrister som föreskrivs i 1—2, 4—5 och 13 mom. när det gäller sådana i 6 § 2 mom. avsedda uppgifter som det med tanke på verkställandet av beskattningen samt skattekontrollen inte är nödvändigt att lämna inom de nämnda tidsfristerna.

22 §

Förseningsavgift

Skatteförvaltningen påför prestationsbetalaren en förseningsavgift, om i 6 § 2—5 mom. avsedda uppgifter eller i 8 § avsedda uppgifter som hänför sig till dem om prestationer som betalats under en kalendermånad lämnas senare än den åttonde dagen i den kalendermånad som följer på betalningsdagen. *I situationer som avses i 12 § 4 mom. beräknas tidsfristen från den sista dagen i den månad för vilken förmånen har anmälts som inkomst.*

25 §

Ikraftträdande

Förseningsavgift ska påföras med anledning av försenade anmälningar av prestationer som har betalats, förmåner som har getts eller belopp som har betalats tillbaka före den 1 januari 2021 endast om försummelsen tyder på uppenbar ligkiltighet för skyldigheten att lämna uppgifter till inkomstregistret.

Denna lag träder i kraft den 20 . På uppgifter om prestationer, naturaförmåner samt förmåner och prestationer i annan form än pengar som betalats och getts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.
